

Κοινωνικές απειλές της κλιματικής αλλαγής

Η κλιματική αλλαγή έχει σοβαρές κοινωνικές συνέπειες που επηρεάζουν την καθημερινή ζωή, τις κοινωνικές σχέσεις, τις οικονομίες και τις πολιτικές δομές. Οι κοινωνικές απειλές της κλιματικής αλλαγής περιλαμβάνουν:

1. ****Αύξηση των ανισοτήτων και της φτώχειας****: Οι πιο φτωχοί πληθυσμοί και οι αναπτυσσόμενες χώρες είναι οι πιο ευάλωτοι στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, καθώς δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να προστατευτούν από φυσικές καταστροφές ή να προσαρμοστούν στις νέες κλιματικές συνθήκες. Αυτό εντείνει τις κοινωνικές ανισότητες,

καθώς οι πλουσιότεροι έχουν πρόσβαση σε υποδομές και τεχνολογίες που τους προστατεύουν.

2. ****Μετακινήσεις πληθυσμών (κλιματικοί πρόσφυγες)****: Η κλιματική αλλαγή προκαλεί τη σταδιακή καταστροφή περιοχών λόγω φυσικών καταστροφών, πλημμυρών και ξηρασιών, γεγονός που οδηγεί σε μεταναστευτικά ρεύματα και αυξάνει τις εντάσεις και τις συγκρούσεις σε περιοχές υποδοχής. Η αυξανόμενη ανάγκη για μετανάστευση λόγω κλιματικών αιτίων δημιουργεί νέες προκλήσεις για την κοινωνική ένταξη και τις πολιτικές μεταναστευτικής πολιτικής.

3. ****Επιπτώσεις στην υγεία****: Οι κλιματικές αλλαγές συμβάλλουν στην εξάπλωση ασθενειών όπως ο δάγκειος πυρετός, η χολέρα και οι αναπνευστικές παθήσεις λόγω της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και της αλλαγής του κλίματος. Η αύξηση των θερμοκρασιών και οι ακραία καιρικά φαινόμενα επιβαρύνουν τα συστήματα υγείας, ενώ οι κοινωνικές ομάδες που πλήττονται περισσότερο είναι συχνά οι πιο ευάλωτες και αδύναμες.

4. ****Αλλαγές στη γεωργία και τις προμήθειες τροφίμων****: Οι μεταβολές των κλιματικών συνθηκών επηρεάζουν την παραγωγή τροφίμων, οδηγώντας σε μειωμένη παραγωγή και αυξημένο κόστος για τις βασικές τροφές. Αυτό μπορεί να προκαλέσει κοινωνική αναστάτωση, καθώς οι πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες δεν μπορούν να καλύψουν τις βασικές τους ανάγκες σε τροφή.

5. ****Αύξηση των συγκρούσεων και της πολιτικής αστάθειας****: Η κλιματική αλλαγή μπορεί να εντείνει τις πολιτικές εντάσεις και τις συγκρούσεις, καθώς οι πόροι (όπως το νερό, η γη και η τροφή) γίνονται πιο σπάνιοι και ανταγωνιστικοί. Οι κοινωνικές διαμάχες μπορεί να επιδεινωθούν λόγω των κλιματικών πιέσεων, προκαλώντας αντιπαραθέσεις και αυξάνοντας την ένταση στις κοινωνίες.

6. ****Ψυχολογικές συνέπειες****: Η κλιματική αλλαγή έχει επίσης σοβαρές ψυχολογικές συνέπειες για τις κοινότητες που πλήττονται από φυσικές καταστροφές ή αναγκάζονται να μετακινηθούν λόγω ακραίων καιρικών φαινομένων. Άγχη, κατάθλιψη και άλλα ψυχικά προβλήματα μπορεί να προκύψουν από την αβεβαιότητα και την απώλεια.

Συνολικά, οι κοινωνικές απειλές της κλιματικής αλλαγής απαιτούν συντονισμένες δράσεις για την αντιμετώπιση των αιτίων της, την ενίσχυση της κοινωνικής προστασίας και τη δημιουργία υποδομών προσαρμογής και ανθεκτικότητας

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί σημαντική απειλή όχι μόνο για την ανθρώπινη υγεία αλλά και για την υγεία των ζώων και των φυτών. Παρότι η αλλαγή του κλίματος δεν θα δημιουργήσει ενδεχομένως πολλές νέες ή άγνωστες απειλές για την υγεία, οι υφιστάμενες επιπτώσεις θα επιδεινωθούν και θα είναι πιο έντονες απ' ό,τι είναι σήμερα.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις, οι σημαντικότερες επιπτώσεις για την υγεία από τη μελλοντική κλιματική αλλαγή θα είναι:

1. Αύξηση της θνησιμότητας (θάνατοι) και της νοσηρότητας (ασθένειες) που συνδέονται με τον καύσωνα το καλοκαίρι.
2. Μείωση της θνησιμότητας (θάνατοι) και νοσηρότητας (ασθένειες) που συνδέονται με το ψύχος τον χειμώνα.
3. Αύξηση του κινδύνου ατυχημάτων και των επιπτώσεων στη γενικότερη ευημερία από ακραία καιρικά φαινόμενα (πλημμύρες, πυρκαγιές και καταιγίδες).
4. Αλλαγές στον αντίκτυπο νοσημάτων που μεταδίδονται με διαβιβαστές ή από τρωκτικά ή στον αντίκτυπο υδατογενών ή τροφιμογενών νοσημάτων.
5. Αλλαγές στην εποχική κατανομή ορισμένων αλλεργιογόνων ειδών γύρης, στο εύρος των ιών, στην κατανομή επιβλαβών οργανισμών και ασθενειών.
6. Αναδυόμενες και επανεμφανιζόμενες ασθένειες των ζώων που αυξάνουν τις προκλήσεις για την υγεία των ζώων και του ανθρώπου στην Ευρώπη, λόγω των ιογενών ζωνοόσων και των νόσων που μεταδίδονται με διαβιβαστές.
7. Αναδυόμενοι και επανεμφανιζόμενοι επιβλαβείς για τα φυτά οργανισμοί (έντομα, παθογόνοι οργανισμοί και άλλοι επιβλαβείς οργανισμοί) και ασθένειες που επηρεάζουν τα δασικά συστήματα και τα συστήματα καλλιεργειών.
8. Κίνδυνοι σε σχέση με τη μεταβολή της ποιότητας του αέρα και το όζον.

ΕΥΑΛΩΤΟΣ ΠΛΥΘΗΣΜΟΣ

Οι πλέον ευαίσθητες ομάδες πληθυσμού στην κλιματική αλλαγή είναι:

- Οι ηλικιωμένοι

- Τα παιδιά
- Τα άτομα με χρόνια προβλήματα υγείας
- Τα άτομα που ζουν σε συνθήκες φτώχειας, με προβληματική διατροφή ή και υποσιτισμό
- Οι μετανάστες

Τα άτομα που ζουν σε αστικές περιοχές χαμηλού εισοδήματος με ανεπαρκείς υποδομές και, γενικά, πληθυσμιακές ομάδες με χαμηλότερα εισοδήματα και περιουσιακά στοιχεία είναι περισσότερο εκτεθειμένα/-ες στις κλιματικές επιπτώσεις, ενώ έχουν μικρότερη ικανότητα αντιμετώπισης των επιπτώσεων αυτών.

Οι γυναίκες μπορεί να επηρεαστούν δυσανάλογα από την κλιματική αλλαγή και βρίσκονται σε μειονεκτική θέση όταν απαιτούνται δαπανηρά μέτρα προσαρμογής. Ταυτόχρονα, οι γυναίκες αποτελούν βασικούς παράγοντες όσον αφορά την προσαρμογή και γενικότερα τις βιώσιμες πρακτικές.

Οι άνεργοι και τα κοινωνικά περιθωριοποιημένα άτομα συγκαταλέγονται μεταξύ των πλέον ευάλωτων στους κλιματικούς κινδύνους.

Η γήρανση του πληθυσμού της Ευρώπης, ο οποίος επηρεάζεται δυσανάλογα από μειωμένη κινητικότητα ή προβλήματα υγείας, θα έχει ως αποτέλεσμα μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού να είναι ευάλωτο στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Η κλιματική αλλαγή έχει ήδη αρχίσει να έχει αντίκτυπο στον εκτοπισμό και τη μετανάστευση. Παρά το γεγονός ότι το κλίμα αποτελεί έναν μόνο από τους πολλούς παράγοντες εκτοπισμού και μετανάστευσης, πολλές χώρες εταίροι που βρίσκονται στην πορεία προς τη βιώσιμη ανάπτυξη συγκαταλέγονται μεταξύ των χωρών που πλήττονται περισσότερο. Οι άνθρωποι που ζουν εκεί συχνά εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το φυσικό τους περιβάλλον και διαθέτουν τους λιγότερους πόρους για να αντιμετωπίσουν την κλιματική αλλαγή.